

[Christmas Møller.]

og Skattepolitikken har en Grænse, som man ikke uden at gøre ubodelig Skade kan overskride, og denne Grænse er: Beskyttelse af Ejendomsretten og dermed Beskyttelse af det private Initiativ.

Vi er ikke tilfredse med det Arbejde, der i denne Rigsdagssamling er udført paa den sociale Lovgivnings Omraade, og jeg kan paa dette, som paa saa mange andre Omraader, henvise til, hvad mit Partis Ordførere i Enkeltheder har sagt under Sagernes Behandling. Vi mener, at hele Spørgsmaalet om den sociale Lovgivning burde tages op til Behandling, saaledes: at Forsikringsprincippet blev mere udbygget, end det hidtil har været Tilfældet.

I disse Rigsdagssamlingens sidste Dage er der sjælden Trængsel om Folketingets Talerstol, og jeg skulde ogsaa tro, at det kniber med Opmærksomheden uden for Tinget. Men alene det at holde Rede paa det Utal af Love, som vælter fra os, kan ogsaa give Godtfolk mere end nok at hitte ud af og holde sammen paa. Det er en gammel Uskik med dette hæsblesende Jageri i den 11te Time, og vi Parlamentarikere kan være evigt forvissede om, at det ikke fremmer Respekten for vort Arbejde og Tilliden til vore Resultater. Vi trænger til en grundig Reform af Arbejdets Tilrettelægning og Ledelse, og Rigsdagssamlingen behøver sikkert ikke at blive længere af den Grund. Det er noget af det, der bør tales alvorligt om i Forfatningskommissionen, naar vi, forhaabentlig meget snart, skal tage afgørende fat dér.

Baade for Rigsdagsmænd og for andre tegner Situationen i denne Rigsdagssamling sig vistnok som en broget Mangfoldighed, og vist er det, at der vil blive grebet ind i Livsforholdene her i Landet paa de forskellige Omraader og paa adskillige meget føleligt. I Almindelighed vil jeg sige, at politisk Klarhed har ikke præget denne Rigsdagssamling, tværtimod. Den 16. November i Fjor opfordrede jeg Regeringen til at give Besked i Ord og Gerning om Vilkaarene for Samarbejde med Oppositionen, derunder naturligvis ogsaa med mit Parti. Var det Regeringens Hensigt at søge et saadant Samarbejde — Tiden kunde nok synes at opfordre til at markere en klar Linie i den Henseende —, eller vilde Regeringen og dens Flertal holde sig til den saakaldte Folkevilje, der mere eller mindre er udtrykt i Flertallet. Derom spurgte jeg. Med Svaret har det ikke været meget bevendt — ikke saaledes at forstaa, at Flertallet ikke har brugt sin Magt og Ret, men den

har næppe gjort Brug af den over for Samarbejde. Der kan nævnes Undtagelser, som jeg ikke undervurderer, men principielt har Flertallet ubetinget foretrukket Flertalsarbejde frem for Arbejdsfællesskab. Men spørger vi saa, hvorledes det har været bevendt med selve denne Flertalsmagt, med denne almægtige Folkevilje, tror jeg ikke, nogen vil paastaa, at den har haft en heldig Rigsdagssamling.

Vil man praktisere denne Form for Folkevilje, vil man paa den Maade, man gør det, vise, at Demokratiet er Karl for sin Hat, saa maa Befolkningen stadig have Indtryk af at staa over for et vældigt Flertal, et Flertal, der faktisk og praktisk er en Enhed, et Flertal, der netop er en Vilje. Det maa ikke være et Flertal, der atter og atter skal stables paa Benene, fordi det i Virkeligheden ikke ved, hvad Ben det skal staa paa. Det maa ikke være et Flertal, der flikker og tusker og tinger sin Politik sammen, og som vel hæfter for denne Politik med sine Stemmer, men ikke med en Samdrægtighed, der i nogen som helst ærlig Forstand kan kalde sig en Folkevilje. Der kunde nævnes adskillige Eksempler paa, hvordan der er lavet „Folkevilje“ i denne Rigsdagssamling, og man vil ikke modsige mig, naar jeg nævner Justitsministerens Kyndighed og Haandelag med særlig Gysen i denne Forbindelse.

I Virkeligheden er Forholdet ogsaa dette, at Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, som skulde sige nogle venlige Ord om Samarbejdet mellem de to Regeringspartier, formede dem paa den ejendommelige Maade, at han ordret sagde om Samarbejdet mellem dem: Det er smukt at se tilbage paa. Jeg er ikke helt sikker paa, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, da han formede Udtrykket saaledes, havde tænkt saa nøje over det, men jeg er paa den anden Side maaske heller ikke helt sikker paa, at ikke Tiden snart kan forme sig saaledes, at man vil sige, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch uvilkaarligt havde en ualmindelig god Maade at udtrykke Situationen paa: Det er smukt at se tilbage paa.

Men Eksemplet over alle Eksempler har vi i den „Folkevilje“, der har bestemt, at der vel skal bevilges en hel Del Peng til et Beredskab, saaledes som alle Stater iværksætter det med Henblik paa den faretruende Fremtid, men selve Militærordningen af 1937 maa ikke forstærkes med saa meget som et Gevær eller udvides med en Uniformsknap. Det „Flertal“, den „Folkevilje“, der har trumfet denne Absurditet